

**КОМИСИЈА ЗА РАЧУНОВОДСТВО И РЕВИЗИЈУ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

**ИСПИТ ЗА СТИЦАЊЕ ПРОФЕСИОНАЛНОГ ЗВАЊА
СЕРТИФИКОВАНИ РАЧУНОВОЂА
(ИСПИТНИ ТЕРМИН: МАЈ 2022. ГОДИНЕ)**

**ПРЕДМЕТ 5:
ПОСЛОВНО ПРАВО И ПОРЕЗИ**

I – ТЕСТ ПИТАЊА

- 1) Сходно одредбама Закона о порезу на доходак, колико износи стопа пореза на доходак од самосталне дјелатности:**
 - a) 8%
 - b) 10%
 - c) 13%
 - d) 17%

- 2) Информације о пословању за које је очигледно да би проузроковале значајну штету привредном друштву уколико дођу у посјед трећег лица без сагласности друштва називају се:**
 - a) валидном тајном
 - b) привредном тајном
 - c) пословном тајном
 - d) предузетничком тајном

- 3) Код уговора о уступању потраживања (цесије) разликујемо сљедеће уговорне стране:**
 - a) асигнант (упутилац)
 - b) уступилац (преносилац) права
 - c) пријемник права
 - d) дужник

- 4) Разлог за отварање стечајног поступка постоји уколико дужник није у стању да извршава своје доспјеле и потраживане обавезе плаћања, односно уколико је:**
 - a) платежно способан
 - b) платежно неспособан
 - c) запослио премален број радника
 - d) ријеч о страном правном лицу

- 5) Пореско непризнатим расходима у смислу Закона о порезу на добит сматрају се:**
- a) новчане казне
 - b) издаци учињени у корист политичких странака
 - c) расходи принудне наплате јавних прихода
 - d) ништа од наведеног
- 6) Инспекцијски надзор над примјеном Закона о порезу на доходак врши:**
- a) Управа за индиректно опорезивање
 - b) Министарство финансија
 - c) Пореска управа
 - d) Јединица локалне самоуправе
- 7) У ситуацији када у оквиру посебне шеме за грађевинарство извођач радова ангажује кооперанта за промет добрима и услугама које утичу на извођење грађевинских радова које врши извођач, обвезник плаћања ПДВ-а који обрачуна кооперант је:**
- a) извођач радова
 - b) инвеститор
 - c) кооперант
 - d) будући власници стамбених јединица
- 8) Капитални послови представљају послове закључене између резидената и нерезидената који нису текући послови са иностранством и у њих обрајамо:**
- a) директне инвестиције
 - b) улагања у некретнине
 - c) кредитне послове
 - d) ништа од наведеног
- 9) У обављању дјелатности пословни субјекти могу плаћати готовим новцем:**
- a) исплате пензија, примања из области борачко-инвалидске заштите и цивилних жртава рата и друга давања физичким лицима из области социјалне и дјечије заштите
 - b) исплате плата запосленим радницима
 - c) исплату штете физичком лицу по основу осигурања имовине и лица, ако њихов појединачни износ не прелази 300 КМ
 - d) исплате поклона радницима чија вриједност прелази износ од 1.000 КМ
- 10) Физичко лице може обављати предузетничку (обртну) дјелатност као:**
- a) посебно занимање
 - b) основно занимање
 - c) допунско занимање
 - d) престижно занимање

11. Код друштава са ограниченом одговорношћу, добит се дијели међу члановима друштва:

- a) размјерно с висином удјела
- b) у складу са уговором
- c) размјерно с висином удјела, ако друкчије није уговорено
- d) ништа од претходно наведеног

12. Код акционарских друштава и друштава с ограниченом одговорношћу, организација рада и руковођење пословањем, заступање и представљање друштва и одговорност за законитост пословања друштва, је у надлежности:

- a) Скупштине
- b) Надзорног одбора
- c) Управе (директора)
- d) Одбора за ревизију

13. Према Закону о ПДВ-у у БиХ, пореска обавеза настаје у тренутку када се изврши једна од сљедећих радњи:

- a) испорука добара или вршење услуга
- b) издавање пореског рачуна (фактуре)
- c) плаћање или дјеломично плаћање извршено прије издавања фактуре
- d) ништа од претходно наведеног

14. Према Закону о ПДВ-у у БиХ, обвезник не може остварити право на одбитак улазног пореза на:

- a) набавку електричне енергије за потребе производног постројења
- b) набавку сировина и материјала за пословне сврхе
- c) набавку теретних возила
- d) набавку путничких аутомобила

15. Пореско непризнатим расходима пореза на добит сматрају се:

- a) расходи плата, на које су обрачунати припадајући порези и доприноси
- b) расходи на име плаћеног пореза на добит
- c) расходи донација неповезаним лицима до висине до 3% укупног прихода
- d) расходи настали на име евидентирања залиха у износима исказаним примјеном методе просјечне набавне цијене

- 16. Основицу пореза на доходак представља разлика између укупних опорезивих прихода стечених у једном пореском раздобљу и укупних одбитака који се могу признати у вези са стицањем тог прихода. При томе, приходи и расходи на основи којих се утврђује опорезиви доходак утврђују се према:**
- a) начелу настанка догађаја
 - b) начелу неограниченог пословања
 - c) начелу благајне
 - d) ништа од претходно наведеног
- 17. Према законима о облигационим односима у БиХ, цесија је обвезно правни посао у који су укључени цесус, цесионар и цедент, а за чију правну ваљаност:**
- a) није потребна сагласност цедента или уступитеља потраживања
 - b) није потребна сагласност цесионара или приматеља потраживања
 - c) није потребна сагласност цесуса или дужника
 - d) потребна је сагласност свих страна
- 18. Донације у хуманитарне, социјалне, културне и спортске сврхе су порески признат расход у износу до:**
- a) 2% од укупног прихода у тој пореској години
 - b) 3% од укупног прихода у тој пореској години
 - c) 4% од укупног прихода у тој пореској години
 - d) 5% од укупног прихода у тој пореској години
- 19. Ако другачије није прописано ратификованим међународним уговорима о избјегавању двоструког опорезивања, порез по одбитку по основи пореза на добит обрачунава се по основи исплате или на други начин измирене:**
- a) дивиденде, односно расподјела из добити
 - b) камате или њезиног функционалног еквивалента по финансијским инструментима и аранжманима
 - c) накнада за ауторска права и друга права интелектуалног власништва
 - d) ништа од претходно наведеног
- 20. Предузеће продаје пословни простор, за који је приликом набавке користило одбитак улазног ПДВ-а. Пословни простор се продаје истеком 12 године од набавке истог. Порески обвезник приликом продаје пословног простора:**
- a) има обавезу обрачунати и исказати ПДВ на пореском рачуну
 - b) има обавезу извршити исправку одбитка улазног ПДВ-а
 - c) нема обавезу обрачунати и исказати ПДВ на пореском рачуну
 - d) нема обавезу извршити исправку одбитка улазног ПДВ-а

II – ЗАДАЦИ И ЕСЕЈИ

Задатак број 1

У једном пореском периоду привредно друштво, које је ПДВ обвезник, према подацима из КИФ-а испоставило је излазне рачуне са ПДВ-ом у укупној вриједности од 351.000 КМ. Поред тога друштво је испоставило и један интерни ПДВ рачун на укупну вриједност од 8.775 КМ. У истом пореском периоду друштво је извршило увоз теретног возила. Теретно возило је намјењено обављању дјелатности транспорта робе. Укупна вриједност увезеног теретног возила са ПДВ-ом је 111.150 КМ. У истом пореском периоду привредно друштво је набавило робу за даљу продају у вриједности од 175.500 КМ са ПДВ-ом. Укупна вриједност осталих испорука – добављача ПДВ обвезника за добра и услуге које ће се користити у пословне сврхе у истом пореском периоду, укључујући и ПДВ, износила је 87.750 КМ. Израчунајте износ који ће обвезник исказати у пореској пријави на редном броју 51 – ПДВ обрачунат на излазе, редном броју 61- Улазни ПДВ и редном броју 71 - Износ ПДВ-а за уплату/поврат.

Рјешење:

Задатак број 2

Друштво «А» је у билансу успјеха за период 1.1.-31.12.2021. године исказало укупне приходе у износу од 1.000.000 КМ, те укупне расходе у износу од 700.000 КМ, односно добит прије опорезивања у износу од 300.000 КМ. Током 2021. године, друштво «А» је остварио расходе чији порески третман треба провјерити и по потреби извршити усклађење пореске основице, и то:

- ✓ новчане казне у износу од 10.000 КМ
- ✓ трошкови репрезентације у пословне сврхе у укупном износу од 10.000 КМ,
- ✓ затезне камате за неблаговремено плаћене јавне приходе у износу од 5.000 КМ,
- ✓ расходи по основи спонзорства у укупном износу од 15.000 КМ,
- ✓ остали недокументовани расходи у износу од 18.000 КМ.

Друштво «А» је из претходног периода имало претплате (потраживања) по основу уплаћених аконтација пореза на добит у износу од 20.000 КМ.

Потребно је да утврдите:

- а) Колико износи обрачунати порез на добит за друштво «А» за 2021. годину?**
- б) Колико износи порез на добит који друштво «А» треба уплатити за 2021. годину?**

Рјешење:

Есеј број 1

Објасните суштину накнаде нематеријалне штете са аспекта одредби Закона о облигационим односима (дефиниција, врсте нематеријалне штете, начини заштите лица код настанка нематеријалне штете, фактори који утичу на висину и начин исплате накнаде, утицај намјере или крајње непажње на накнаду нематеријалне штете).

Одговор:

Есеј број 2.

Објасните порески третман преноса цјелокупне или дијела имовине пореског обвезника према Закону о ПДВ-у у БиХ

(што се сматра засебним пословним субјектом у погледу преноса цјелокупне или дијела имовине пореског обвезника, порески третман у погледу законских и подзаконских аката о ПДВ-у, изузеци од опорезивања ПДВ-ом у случају преноса цјелокупне имовине, услови које је потребно испунити за ослобађање од опорезивања ПДВ-ом)

Одговор:

